

N:o 77.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva samt till lag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård; gifven Stockholms slott den 5 mars 1909.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva samt till lag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Hugo Hammarskjöld.

Förslag

till

Lag

angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva.

Med upphäfvande af lagen angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva den 26 april 1905 förordnas som följer:

Kyrka med klockstapel, kyrkomur och annat, som till kyrka hörer, så ock sockenstufva, skola, där icke annorlunda är särskildt förordnad, uppehållas och byggas på deras kostnad, hvilka inom församlingen erlægga kommunalutskylder, efter de grunder, som för sådana utskylders utgörande i allmänhet äro stadgade; dock vare de, hvilka äga åtnjuta de genom prästerskapets privilegier förunnade förmåner, ej skyldiga att i den kostnad deltaga i vidsträcktare mån, än som med samma privilegier må vara förenligt.

Angående den vissa främmande trosbekännare tillkommande lindring i skyldigheten att deltaga i omförmälda kostnad är särskildt stadgad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1910.

Förslag

till

Lag

angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård.

Med upphäfvande af lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård den 26 april 1905 förordnas som följer:

Där, enligt 26 kap. 2 § byggningsbalken eller särskilda författningar, det åligger socknemän att på sin kostnad bygga eller bättra husen å prästgård, skola i sådan kostnad alla de, hvilka inom församlingen erlägga kommunalutskylder, deltaga efter de grunder, som för sådana utskylders utgörande i allmänhet äro stadgade; dock vare de, hvilka äga åtnjuta de genom prästerskapets privilegier förunnade förmåner, skyldiga att i den kostnad deltaga endast i den mån de ej äro därifrån enligt samma privilegier befriade.

Angående den vissa främmande trosbekännare tillkommande lindring i skyldigheten att deltaga i omförmälda kostnad är särskildt stadgadt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1910.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 19 februari 1909.

N ä r v a r a n d e:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
 Statsråden: ALBERT PETERSSON,
 ALFRED PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 HAMMARSKJÖLD,
 ROOS,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 grefve EHRENSVÄRD,
 MALM.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och civildepartementen anförde chefen för ecklesiastikdepartementet statsrådet Hammarskjöld:

»Den lindring i skattskyldigheten till svenska kyrkan samt hennes prästerskap och betjäning, som enligt lagen den 16 oktober 1908 tillkommer vissa främmande trosbekännare, påkallar ändring i de bestämmelser, hvilka innefattas i lagarna angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva samt angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård, båda af den 26 april 1905. Enligt dessa lagar skall nämligen — fränsedt dem, hvilka äga åtnjuta de genom prästerskapets privilegier förunnade förmåner — en hvar, som inom församlingen erlägger kommunalutskylder, efter åsatt fyrktal deltaga i kostnad för omförmälda byggnader.

Förslag till nya lagar i dessa ämnen blefvo ock, under dissenterskattefrågans beredning, inom ecklesiastikdepartementet utarbetade. Men när, på sätt jag framhöll till statsrådsprotokollet den 6 mars 1908, ytterligare

ändring uti ifrågavarande bestämmelser syntes erforderlig, därest den vid 1907 års riksdag under viss förutsättning beslutade kommunala rösträttsreformen komme till stånd, gjordes nämnda förslag icke till föremål för vidare behandling.

Sådan ytterligare ändring skulle tarivas därför, att reformen innebär, bl. a., afskaffande af fyrktalssättning.

Då den kommunala rösträttsreformens genomförande numera torde få anses betryggadt, lärer frågan om upphäfvande af lagarna den 26 april 1905 och deras ersättande med nya böra åter upptagas. Jag har i sådant hänseende låtit inom ecklesiastikdepartementet uppgöra lagförslag, hvarvid beaktats båda de omständigheter, hvilka, efter hvad jag antydt, göra att 1905 års lagar icke kunna bibehållas oförändrade.»

Föredraganden uppläste härefter förslag till lag angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva samt till lag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård, hvilka förslag skulle såsom bilagorna A och B fogas vid detta protokoll; och hemställde föredraganden, att högsta domstolens utlåtande öfver förslagen måtte, för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål, genom utdrag af protokollet inhämtas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet

Gustaf Tottie.

*Bilaga A.***F ö r s l a g**

till

Lag

angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva.

Med upphäfvande af lagen angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva den 26 april 1905 förordnas som följer:

Kyrka med klockstapel, kyrkomur och annat, som till kyrka hörer, så ock sockenstufva, skola, där icke annorlunda är särskildt förordnadt, uppehållas och byggas på deras kostnad, hvilka inom församlingen erlægga kommunalutskylder, efter de grunder, som för sådana utskylders utgörande i allmänhet äro stadgade; dock vare de, hvilka äga åtnjuta de genom prästerskapets privilegier förunnade förmåner, ej skyldiga att i den kostnad deltaga i vidsträcktare mån, än som med samma privilegier må vara förenligt.

Angående den vissa främmande trosbekännare tillkommande lindring i skyldigheten att deltaga i omförmälda kostnad är särskildt stadgad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1910.

Bilaga B.

Förslag

till

Lag

angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård.

Med upphäfvande af lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård den 26 april 1905 förordnas som följer:

Där, enligt 26 kap. 2 § byggningsbalken eller särskilda författningar, det åligger socknemän att på sin kostnad bygga eller bättra husen å prästgård, skola i sådan kostnad alla de, hvilka inom församlingen erlägga kommunalutskylder, deltaga efter de grunder, som för sådana utskylders utgörande i allmänhet äro stadgade; dock vare de, hvilka äga åtnjuta de genom prästerskapets privilegier förunnade förmåner, skyldiga att i den kostnad deltaga endast i den mån de ej äro därifrån enligt samma privilegier befriade.

Angående den vissa främmande trosbekännare tillkommande lindring i skyldigheten att deltaga i omförmälda kostnad är särskildt stadgad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1910.

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kungl. Maj:ts
högsta domstol fredagen den 26 februari 1909.*

Tredje rummet.

Närvarande:

Justitieråden: BILLING,
BOHMAN,
WESTRING,
friherre MARKS VON WÜRTEMBERG,
AMÉEN.

T. f. byråchefen för lagärenden Wedberg anmälde:

utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 19 februari 1909, utvisande, att Kungl. Maj:t förordnat, att högsta domstolens utlåtande skulle, för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål, inhämtas öfver förslag till lag angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva samt till lag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård.

Förslagen föredrogos, och äro desamma under litt. C och D bilagda detta protokoll.

Högsta domstolen lämnade förslagen utan anmärkning.

Ur protokollet

Erik Ölander.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 5 mars 1909.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.
Justitieråden: PETRÉN,
GULLSTRAND.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och civildepartementen anmälde chefen för ecklesiastikdepartementet statsrådet Hammar-skjöld högsta domstolens genom utdrag af protokollet öfver ecklesiastik-ärenden för den 19 februari 1909 inhämtade utlåtande öfver de vid samma protokoll fogade förslag till lag angående byggnad och underhåll af kyrka med hvad därtill hörer så ock af särskild sockenstufva samt till lag angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prästgård; och hemställde föredraganden, att förslagen, som af högsta domstolen lämnats utan anmärkning, måtte genom nådig proposition fram-läggas för Riksdagen till antagande.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till Riksdagen aflätas nådig proposition af den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet
Ernst Törnell.